

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116010594
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116010594.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.05.2018 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. poriadku na podklade odvolania krajského prokurátora a obžalovaného Z. M. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Tk/2/2016 zo dňa 11.10.2016 v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného Z. M., nar. XX.X.XXXX v K. - N. N., trvale bytom K., V. č. XXX/XX, prechodne bytom K., U. č. 9,

u z n á v a v i n n ý m , ž e

dňa XX.X.XXXX v čase od XX.XX hod. do XX.XX hod. v byte na prízemí bytového domu na V. ulici č. XXXX/XX v K., svojho syna O. M., ktorý bol ležiacou a imobilnou osobou odkázanou na jeho pomoc a starostlivosť, nakoľko trpel spastickou kvadruplegickou detskou mozgovou obrnou, mikrocefáliou a hypoxicko-anoxemickým poškodením mozgu s akútnou respiračnou insuficienciou, v dôsledku čoho, aby sa neudusil, pre nedostatočnú vlastnú dýchaciu aktivitu, bol pripojený na podpornú umelú pľúcnu ventiláciu a zároveň si vyžadoval zabezpečovanie odsávania hlienov a slín, vďaka potrebe a rozsahu starostlivosti vyžadovanej jeho zdravotným stavom, aj napriek poučeniu, že ho nemôže odpojiť od umelej pľúcnej ventilácie a postupujúc podľa prechádzajúcich skúseností získaných pri jeho osobnej starostlivosti, potom, čo zistil, že syn O. nedýcha sám a javil známky komatózneho stavu, prevracal očami a tzv. modral v snahe pomôcť mu namiesto toho, aby ihneď zavolať odbornú zdravotnícku pomoc RZP, tohto odpojil od umelej pľúcnej ventilácie, ktorú mal O. prostredníctvom trubíc zapojenú v kanyle založenej do tracheostomického otvoru na prednej strane krku, a zobral ho na ruky, meniac pritom polohovanie jeho tela, z ľavej strany na pravú, a naopak, a opätovne ho pripájal na umelú pľúcnu ventiláciu a pokúšal sa mu sám odsávať hlieny a sliny, čo zopakoval dvakrát, v snahe mu takto uvoľniť dýchanie od hlienov a slín, a obnoviť tak uňho riadne dýchanie, čo sa mu však nepodarilo, dôsledku čoho došlo k úmrtiu O. M. zadusením pri znemožnení riadneho dýchania nahromadeným hlienom v dýchacích cestách,

t e d a

inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal na chránenej osobe (blízkej osobe, chorej osobe a odkázanej osobe),

t ý m s p á c h a l

prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, d/, f/ Tr. zákona, a za to mu

u k l a d á

podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. j / Tr. zákona, § 37 písm. h/, podľa § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 39 ods. 1 Trestného zákona
s ú h r n n ý trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov a 22 (dvadsaťdva) dní.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho pre účely výkonu trestu z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 500,- (päťsto) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu ukladá náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zároveň z r u š u j e výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Poprad sp. zn. OT 150/2016 zo dňa 27.10.2016, ktorým mu bol za prečin podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona uložený peňažný trest v sume 500, - eur, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili svoj podklad.

o d ō v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Tk/2/2016 zo dňa 11.10.2016 bol obžalovaný Z. M. uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, d/, f/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa XX.X.XXXX v čase približne od XX.XX hod. do XX.XX hod. v byte na prízemí bytového domu na V. ulici č. XXXX/XX v K., svojho syna O. M., ktorý bol ležiacou a imobilnou osobou odkázanou na jeho pomoc a starostlivosť, nakoľko trpel spasticou kvadruplegickou detskou mozgovou obrnou, mikrocefáliou a hypoxicko-anoxemickým poškodením mozgu s akútnou respiračnou insuficienciou, v dôsledku čoho, aby sa neudusil, si jeho zdravotný stav pre nedostatočnú vlastnú dýchaciu aktivitu vyžadoval pripojenie na podpornú umelú pľúcnu ventiláciu a zároveň zabezpečovanie odsávania hlienov a slín, aj napriek vedomosti o tomto jeho zdravotnom stave a povinnosti poskytnúť mu starostlivosť vyžadovanú týmto jeho zdravotným stavom a napriek poučeniu, že ho nemôže odpojiť od umelej pľúcnej ventilácie, tento odpojil od umelej pľúcnej ventilácie a od odsávania, ktoré mal O. M. prostredníctvom trubíc zapojené v kanyle založenej do tracheostomického otvoru na prednej strane krku, a to tak, že mu od kanyly odpojil trubice vedúce do dýchacieho a odsávacieho prístroja a kanylu vytiahol, v dôsledku čoho došlo k úmrtiu O. M. zadusením pri znemožnení riadneho dýchania a pri súčasnom nahromadení hlienu v dýchacích cestách,

a za to mu bol podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona, v spojení s § 39 ods. 1 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov a 22 (dvadsaťdva) dní a súčasne podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho pre

výkon trestu odňatia slobody zaradil do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali písomne odôvodnené odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu a krajský prokurátor.

Z obsahu odvolania obžalovaného, je zrejmé, že ho podal proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste. Obhajca v mene obžalovaného v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že vykonané dokazovanie na hlavnom pojednávaní preukázalo, že nebohý O. M. dňa 26. septembra 2015 zomieral. Obžaloba vychádzala z premisy odpojenia O. od dýchacieho a odsávacieho prístroja v úmysle spôsobiť mu smrť. Túto premisu musela preukázať mimo dôvodnú pochybnosť (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku). Priebeh hlavného pojednávania však preukázal, že táto premisa nemala základ vo vykonanom dokazovaní. Dňa 23. 9. 2015 obžalovaný zobral svojho syna O. na výmenu tracheostomickej kanyly do nemocnice, keďže mala prasknutý nafukovací balónik. Do výmeny kanyly bol jeho syn podľa svedeckých výpovedí, ale aj podľa záznamu z umelej pľúcnej ventilácie, napojený na dýchací ventilátor len sporadicky a zväčša dýchal úplne spontánne. Obžalovaný sa v tom čase nachádzal v ťažkej životnej situácii, jeho manželka V. M. bola už pár týždňov hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v X.. Po dlhšej dobe požil alkohol a to v sobotu dňa 26. 9. 2015 v ranných hodinách, táto skutočnosť, ale v obedňajších hodinách, keď priviezli O. z nemocnice, ani v poobedňajších hodinách, keď sa snažil zomierajúceho O. resuscitovať, nemala vplyv na jeho konanie a rozhodovanie. Okolo 15-tej hodiny sa O. začal dostávať do komatózneho stavu a zomieral, preto mu vytiahol nazogastrickú sondu, opakovane O. odpájal a pripájal od umelej pľúcnej ventilácie s cieľom odsávania slín a hlienov, pričom sa ho snažil polohovať a aj dýchaciu kanylu, ktorá mu tlačila na zadnú stenu priedušnice. Po takmer štvrthodine neúspešnej resuscitácie O. zomrel. Následne obžalovaný od žiaľu, šoku, a obrovskej emocionálnej bolesti našiel východisko v alkohole a vypil naraz 3 a pol dcl tvrdého alkoholu. O dve hodiny na to požiadal suseda Z. H., aby zavola pohrebnú službu. Tento skutkový dej bol potvrdený svedeckými výpoveďami, ale aj výsluchmi znalcov na hlavnom pojednávaní. Výsluchy svedkov (najmä svedkyne S.. M. S.) potvrdzujú prevoz O. do nemocnice za účelom výmeny kanyly, ako aj neustály záujem otca o O. stav, a jeho komfort, keď sa zaujímal o vybratie močového katétra, ako aj o čas, kedy bude prevezený do domácej opatery. Tomu zodpovedá aj jeho komunikácia so záchranármi S.. Z. H. a M. O., kde sa zaujímal o vybratie nazogastrickej sondy (vo vzťahu k umelej pľúcnej ventilácii by použil sloveso odpojiť), keďže O. ju v domácej starostlivosti nikdy nepoužíval, nakoľko stravu a výživu užíval v riadnom tuhom stave, a preto mu spôsobovala značný diskomfort. Po prevoze O. M. do domácej opatery sa začala jeho spontánna dýchacia aktivita znižovať. Pri prepustení z nemocnice ešte vlastnú dýchaciu aktivitu mal. Zo záznamu z umelej pľúcnej ventilácie vyplýva, že v čase od 14:05 hod. do 14:15 hod. došlo k nadýchnutiu len 7 krát a od 14:15 hod. do 15:14 hod. nevykazoval O. žiadnu dýchaciu aktivitu. Zo svedeckej výpovede S.. A. S. zároveň vyplýva, že obžalovaný nemohol adekvátne vedieť, či O. dýcha spontánne sám alebo za neho dýcha ventilátor. Tieto skutočnosti podľa obhajoby potvrdzujú záver, že O. M. v inkriminovaný deň zomieral. Tento záver zodpovedá aj ďalším skutočnostiam. Ako už bolo konštatované okolo 15-tej hodiny sa O. začal dostávať do komatózneho stavu, preto sa obžalovaný snažil polohovať O. a kanylu, keďže sa často stávalo, že kanyla tlačila na zadnú stenu priedušnice, pričom problémy a potrebu polohovania kanyly opísal vo svojom výsluchu primár ORL v K. S.. Z. N. (zápisnica z HP, 15. 6. 2016, s. 38-39, výsluch svedka S.. J. N.). Kľúčový je v tomto prípade odborný posudok vypracovaný F.. K. O. na prístroj CARAT II Hoffrichter, teda na domácu pľúcnu ventiláciu. Z tohto posudku (na listoch D1-D9) vyplýva, že nebohý bol opakovane pripájaný a odpájaný k pľúcnemu ventilátoru. Ak by úmysel obžalovaného smeroval k usmrteniu nebohého O., nedávalo by žiadnu logiku, aby ho opakovane odpájal a zapájal k umelej pľúcnej ventilácii. Jediným logickým zmyslom tohto konania mohla byť snaha polohovať kanylu a odsávať sliny a hlieny v snahe o resuscitáciu nebohého, opierajúc sa pritom o záver označeného spracovateľa odborného vyjadrenia. Na uvedenom nič nemení ani úvaha obžaloby, že prvýkrát bol O. znovu pripojený až po siedmich minútach, pričom z pôvodného znaleckého dokazovania vyplývalo, že k smrti môže prísť už po piatich minútach od zastavenia prívodu kyslíka. Z výsluchu F.. K. O. totiž vyplynulo, že vypnutia počas resuscitácie boli len čiastočné, teda O. mohol žiť aj viac ako päť minút po prvom odpojení, čo potvrdil aj znalec S.. S. H. pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní a súčasne s uvedeným sa zhoduje aj konštatovanie tohto znalca, že zranenia na tvári O. mohli vzniknúť za života alebo tesne po smrti. Ale aj keď O. už mohol byť klinicky mŕtvy pri opätovnom zapojení pľúcneho ventilátora, táto skutočnosť nijako nespochybňuje argument, že jediným dôvodom opätovného zapájania mohla byť len a výlučne snaha o resuscitáciu O.. Nie je predsa ničím výnimočným, že resuscitácia pokračuje aj po okamihu klinickej smrti resuscitovanej osoby, keďže z rôznych dôvodov (stres, absencia

lekárskeho vzdelania) nie je možné odhadnúť presný okamih, kedy už snahy o oživenie nemajú žiadnu šancu na úspech. K popísanému konaniu obžalovaného obžaloba neponúkla žiadne alternatívne a racionálne vysvetlenie. Úmysel usmrtiť O. spochybňujú ďalšie skutočnosti plynúce z dokazovania. Po príchode Rýchlej zdravotnej pomoci (RZP) a policajnej hliadky sa svedkovia G. K., či X. H. zhodujú, že obžalovaný bol pod vplyvom alkoholu, a pôsobil depresívne a sklúčene, bol zronený, sklamaný, cítil ľútosť, vravel, že je mu smutno za chlapcom, pričom poprel, aby mohol za jeho smrť, napokon ho ešte hladkal po tvári, prišiel sa s ním rozlúčiť. Verziu o snahe resuscitovať nebohého podporujú aj znalecké posudky z odvetví psychiatrie a klinickej psychológie dospelých, ktorých závery podrobne reprodukoval. Zo záverov znaleckého posudku znalcov z odvetvia psychiatrie zo dňa 9. 1. 2016 vyplýva, že nezistili u obžalovaného také skutočnosti, ktoré by dávali predpoklad k úvahám, že išlo o vedome cieleňú činnosť k ublíženiu alebo ohrozeniu jeho syna, skôr išlo o súhru určitej negatívnej postupnosti životných situácií (bol so synom doma sám, chcel mu odsáť dýchaciu kanylu, na čo bol vytrénovaný, pri tom začal nebohý mať problém s dýchaním a on mu chcel pomôcť; pričom nebohý syn obžalovaného bol bez podpornej ventilácie určité rôzne dlhé obdobia). Nezistili prejavy patologického afektu, prejavy patologickej opitosti, delirantného alebo psychotického stavu alebo iného psychiatrického stavu, ktorý by predstavoval paticky podmienenú motiváciu v inkriminovanom čase. Pri analýze a forenznom psychiatrickom hodnotení osobnosti obvineného neboli zistené také osobnostné rysy (motivácia jeho konania), ktoré by dávali dôvodný predpoklad sa domnievať, že by obvinený mal potenciál vedome a cielene ublížiť komukoľvek, teda nielen svojmu synovi. Rovnako zo záverov znalkyne z odboru psychológie vyplynulo, že štruktúra osobnosti, jej vlastnosti, hodnotová orientácia, silná vzťahová väzba s nebohým O., ako aj celý doterajší život obžalovaného, ktorý bol dlhoročne plne podriadený zabezpečeniu opatery o ťažko postihnuté dieťa bez presunu zodpovednosti na príslušné inštitúcie je v rozpore so spáchaným trestným činom ... Pre syna O. starostlivo zabezpečoval podmienky pre zlepšenie kvality jeho života, ani vzhľadom na náročnú, dlhodobú starostlivosť o zdravotne ťažko postihnutého syna nevolil menej zrelé stratégie zvládania záťaže, „útekom, či strkaním hlavy do piesku.“ Preferoval tendencie k hľadaniu riešenia problémov aj s prijatím osobnej zodpovednosti. Zo správania sa obžalovaného bezprostredne po O. smrti je možné usúdiť, že viac korešponduje s verziou o resuscitácii nebohého, ako s obžalobnou verziou jeho úmyselného usmrtienia. V tejto súvislosti znalkyňa uviedla, že skutočnosť, že obvinený „sa v tejto situácii správal iracionálne“ je znakom emočného šoku. V prípade úmyselného konania by správanie po skutku malo byť viac v smere zahládzania stôp, emočný šok by nemal byť taký výrazný. Viacerí svedkovia z RZP potvrdili, že po príchode na miesto činu bol v izbe, kde sa nachádzal O., neporiadok (napr. výsluch svedkyne S.. H. V.). Súčasne doplnila, že človek, ktorý úmyselne niečo plánuje, tak koná premyslene, čo nezodpovedá motivačnému predpoliu na strane obžalovaného k úmyselnému ublíženiu svojmu synovi. Aj neporiadok po čine, svedčí o emočnom šoku obžalovaného, nakoľko tento mal dostatok času poodkladať veci tak, aby si nikto nič nevšimol. Človek, ktorý zažije silný emočný šok, sa dostáva do stavu útlmu, čo by zodpovedalo tomu, že suseda zavolať až po dvoch hodinách. Obžalovaný bol v tom čase sám, čo zvyšuje aj záťaž na neho, pričom, ak by konal cielene, premyslene, a racionálne, tak emočný šok by nenastal. Napokon znalkyňa uzavrela k rozhodnutiu obžalovaného nevolať počas resuscitácie RZP, že keď je človek sám, je ťažko sa rozhodnúť vhodným spôsobom, kde on uprednostnil priamu aktivitu pred inštrumentálnou. Znalecký posudok z pitvy má obmedzenú relevanciu, keďže vychádzal z premisy, že príčinou smrti bolo odpojenie O. M. od odsávacieho prístroja, ktorý však nikdy nebol permanentne zapnutý a k odsávaniu vždy muselo prísť manuálne. Vo svojom výsluchu znalec S.. N. J. pritom uviedol, že nevie, či odsávací prístroj vie odsávať hlieny aj z hlavných priedušiek, kde sa pri pitve zistila prítomnosť hlienu. Rovnako uviedol, že sa nedá jednoznačne povedať, či O. nemohol mať nahromadené väčšie množstvo hlienu už v čase, keď bol prvýkrát odpojený od umelej pľúcnej ventilácie. Inými slovami, nie je ani zrejmé, či k primárnemu duseniu neprišlo u O. na úrovni alveolo-kapilárnej membrány, keďže znaky dusenia sú rovnaké - čo by potvrdzovalo premisu, že O. M. toho dňa zomieral (zápisnica z HP, XX. 6. 2016, s. 74, 76-77, výsluch znalca S.. S. J.). Znalecké posudky vo vzťahu k zraneniam na tvári prišli k pomerne rozdielnym zisteniam. Znalec obžaloby S.. S. H. uviedol, že k zraneniam na tvári prišlo „najpravdepodobnejšie z dôvodu spôsobenia bolesti.“ Znalecký posudok znaleckého ústavu forensic.sk - Inštitútu forenznych a medicínskych expertíz, s.r.o. k tomu uvádza, že tento záver je „arbitráry ... špekulatívny a nie je nijako zdôvodnený“, keďže pri cieleňom škrabaní by muselo ísť o hlbšie odreniny, a navyiac v danom prípade „pribeh odrenín je viac menej uniformný“, čo znalec doc. S.. K. H., PhD. vo svojom výsluchu doplnil, že išlo „o škrabance zľava dole smerom vpravo nahor, diagonálne“ (zápisnica z HP, 10. 10. 2016, s. 3, výsluch znalca doc. S.. K. H., PhD.). Záver prvého znaleckého posudku je navyiac v rozpore so všetkými svedeckými výpoveďami o vzťahu Z. M. so svojím synom. Na hlavnom pojednávaní však aj znalec S.. S. H. pripustil, že k zraneniu mohlo prísť počas resuscitácie O. M. (zápisnica z HP, 10. 10. 2016, s. 7, výsluch znalca MUDr. M. H.). Vo vzťahu k alkoholu obhajoba uviedla,

že výpovede Z. M. v jednotlivých štádiách trestného konania neboli úplne konzistentné - najmä vo vzťahu k pitiu ráno 26. 9. 2015. Ako však vyplýva aj z výpovede znalkyne z odboru psychológie, tieto nezrovnalosti boli pravdepodobne spôsobené šokom zo smrti vlastného dieťaťa - syna, na ktorého bol Z. M. upnutý viac ako na svojho zdravého syna G. (práve kvôli uvedomeniu si, že jeho čas na Zemi je obmedzený). Domnievame sa, že znalecký posudok znaleckého ústavu uviedol ako jednoznačne najpravdepodobnejšiu verziu ranného pitia približne 4 dcl. 40% alkoholu a následného vypitia „na ex“ 3,5 dcl. 40% alkoholu po smrti O.. S touto verziou sa takmer presne zhoduje spätný prepočet vypočítaný zo vzorky krvi. Rovnako znalec z odvetvia psychiatrie na hlavnom pojednávaní uviedol, že požitie väčšieho množstva alkoholu zistili až po úmrtí syna. Na základe spätných prepočtov mohol mať Z. v čase o 15:35 hod. koncentráciu alkoholu od 0,56 do 1,17 promile, teda bol v stave podnapitosti až ľahkej opitosti. To sa mohlo prejaviť na jeho jemnej motorike aj počas resuscitácie O., avšak ani táto okolnosť nenapĺňa znaky nedbanlivostného zavinenia. Obhajoba poukázala aj na to, vymenujúc svedkov z najbližšej rodiny a známych - manželku V. M., J. H., P. X., Z. W., F. P. O., ale aj ošetrojúcich lekárov napr. S.. J. N., že ich výpovede sa zhodujú na tom, že Z. M. bol mimoriadne starostlivý otec. Napokon vyhodnotiac doposiaľ uvedené uzatvára, že obžalovaný Z. M. mohol kedykoľvek pred výmenou tracheostomickej kanyly dňa 23. 9. 2015, kedy nebol O. pripojený k umelej pľúcnej ventilácii, „zaspať“ a neodsť mu hlieny a sliny (O. bolo pritom potrebné odsávať až 20 krát za deň). Následne by prišlo k akútnemu zaduseniu - bez alarmu, a bez záznamu v pamäti prístroja na umelú pľúcnu ventiláciu. Ako uviedla znalkyňa K.. K. P. na pojednávaní „keby uvažoval o usmrtení syna, tak by nešiel na výmenu kanyly do nemocnice“ (zápisnica z HP, 9. 8. 2016, s. 25, výsluch znalkyne PhDr. K. P.). Následne obhajoba poukázala na rozpor skutkovej vety s vykonaným dokazovaním, lebo nie je pravdou, aby obžalovaný potom, čo od kanyly odpojil trubice vedúce do dýchacieho a odsávacieho prístroja, vytiahol aj kanylu, v dôsledku čoho došlo k úmrtiu O. M.. Uvedené tvrdenie v skutkovej vete je v rozpore s vykonaným dokazovaním. Opakované odpojenie a pripojenie k umelej pľúcnej ventilácii dňa 26. 9. 2015 v čase od 15:04 hod. do 15:17 hod. - teda v čase, keď sa obžalovaný pokúšal resuscitovať svojho syna - mohlo byť realizované len za stavu, kedy bola tracheostomická kanyla zavedená v priedušnici. Uvedené potvrdzuje nielen odborné vyjadrenie na prístroj CARAT II Hoffrichter, výsluch svedka F.. K. O., ale aj znalca S.. S. H., ktorý vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že kanyla mohla byť vybratá z priedušnice najskôr o 15:17 hod., kedy už bol O. mŕtvy (zápisnica z HP, 17. 6. 2016, s. 81, výsluch znalca MUDr. M. H.). Rovnako je v rozpore s vykonaným dokazovaním časť skutkovej vety, podľa ktorej obžalovaný O. „odpojil od umelej pľúcnej ventilácie a od odsávania“, a to tak, že mu „od kanyly odpojil trubice vedúce do dýchacieho a odsávacieho prístroja“, lebo všetky svedecké výpovede (vrátane ošetrojúcich lekárov, napr. MUDr. J. N.) sa zhodujú, že O. M. nebol napojený na odsávací prístroj, ale k odsávaniu muselo vždy prísť manuálne, je táto časť skutkovej vety zjavne nesprávne naformulovaná. Ďalej podľa názoru obhajoby sa prvostupňový súd riadne nevysporiadal so svojim záverom o nedbanlivostnom zavinení obžalovaného, lebo svoj záver o nedbanlivostnom zavinení oprel o výpovede obžalovaného z prípravného konania. V týchto výpovediach (resp. v jednej výpovedi) obžalovaný uvádzal, že syna O. odpojil od prístrojov (umelej pľúcnej ventilácie), keďže potreboval polohovať jeho tracheostomickú kanylu, a až následne sa mal začať syn O. dusiť. Naopak, obžalovaný na hlavnom pojednávaní uvádzal, že O. už našiel v komatóznom stave, a následne ho začal resuscitovať. Ani pri jednej z dvoch verzií priebehu skutkového deja však nie je možné pričítať obžalovanému nedbanlivostné zavinenie. Preto za tým účelom, vyjasnenia určitých rozporov vo výpovediach obžalovaného bola odcitovaná ich relevantná časť, a to výpoveď v procesnom postavení zadržaného-podozrivého zo dňa 27. 9. 2015, výpovede v procesnom postavení obvineného zo dňa 28.9.2015 a 29.9.2015 a napokon jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní zo dňa 13. 6. 2016. Po ich vysvetlení a vyhodnotení dospela obhajoba k záveru, že výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní je teda v zhode s úplne prvotnou výpoveďou Z. M. v postavení zadržaného-podozrivého, ktorá výpoveď bola v trestnom konaní použitá orgánmi činnými v trestnom konaní pri zabezpečovaní ďalších dôkazov (napr. znaleckých posudkov) a nachádza sa vo vyšetrovacom spise. Aj keby sa vychádzalo z výsluchu obžalovaného v procesnom postavení obvineného zo dňa 28. 9. 2015, ani tak nie je možné jeho konaniu pričítať nedbanlivostné zavinenie. Výsluch pred súdom rozhodujúcim o väzbe zo dňa 29. 9. 2015 bol obhajobou vyhodnotený ako pomerne zmätočný. Takže tvrdenie prvostupňového súdu o verzii, ktorú „obžalovaný opakovane uviedol v prípravnom konaní“ nie je celkom v súlade s vykonaným dokazovaním. Je však pravdou, že vo svojom výsluchu dňa 28. 9. 2015 sa obžalovaný vyjadril, že O. sa začal dusiť v čase, keď mu opravoval kanylu. Avšak skutočnosť, že pri anatomickej stavbe tela O. M. bolo nevyhnutné naprávať kanylu, ktorá narážala na zadnú stenu priedušnice, potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi na hlavnom pojednávaní primár ORL v K. svedok S.. Z. N., ako aj ďalší svedkovia (napr. svedkyňa poškodená R. M., svedok Z. W., svedok F.. P. O.). Inými slovami, ani skutočnosť, že O. M. sa začal dostávať do komatózneho stavu počas polohovania kanyly

obžalovaným nijako nepreukazuje nedbanlivostné zavinenie obžalovaného, a to ani vo forme nevedomej nedbanlivosti. Následne pre vysvetlenie bolo uvedené, že zavinenie formou vedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. a) Trestného zákona predpokladá, že páchateľ „vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie nespôsobí.“ Vedomá nedbanlivosť je teda budovaná na vedomosti možnosti vzniku následku. Spoliehanie sa, že k následku nedôjde naznačuje, že páchateľ nesprávne hodnotí možnosť zabrániť vzniku následku. Neprimerané dôvody, ktoré viedli páchateľa konajúceho vo vedomej nedbanlivosti, však nemožno zamieňať s omylom, pri ktorom páchateľ koná pod vplyvom nesprávneho poznania skutočností. Prvostupňový súd vychádzal z premisy, že obžalovaný odpojil O. od umelej pľúcnej ventilácie z akejsi „neústupnosti“, keďže O. bol v minulosti dlhé obdobia bez umelej pľúcnej ventilácie. Táto premisa mala vyplývať aj z komunikácie obžalovaného so záchranármi svedkami S.. Z. H. a M. O.. Bez ohľadu na interpretáciu ich komunikácie je zrejmé, že obžalovaný po odchode záchranárov neodpojil O. od umelej pľúcnej ventilácie, teda rešpektoval pokyny záchranárov, aby bol O. po výmene tracheostomickej kanyly napojený na dýchací prístroj. Rovnako je však zrejmé, že na krátke časové okamihy, kedy vykonával úpravu sterilného krytia v okolí tracheostomického otvoru, bol O. medzi 11:56 hod. a 13:55 hod. opakovane z umelej pľúcnej ventilácie bez akýchkoľvek následkov odpojený a od 13:55 hod. už aktivita obsluhy zaznamenaná nebola, ako to vyplýva z pamäťového záznamu z umelej pľúcnej ventilácie, čo vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 16. 6. XXXX potvrdil svedok F.. K. O.. Zároveň je na základe svedeckých výpovedí, ale aj záznamov z prístroja CARAT II Hoffrichter, zrejmé, že O. dýchacia aktivita sa po príchode do domácej starostlivosti začala výrazne znižovať. O tejto skutočnosti však, ako vo svojej výpovedi potvrdila svedkyňa S.. A. S., nemohol mať obžalovaný žiadnu vedomosť. Samotný prvostupňový súd vo svojom rozsudku konštatuje, že „vzhľadom na [O.] zdravotný stav a s poukazom na jeho dýchaciu aktivitu, ktorá podľa záznamov z prístroja Carat II bola v deň úmrtia v čase od 13:55 hod. do 14.05 hod. sporadická, keď tento sa aktívne dotazoval nádychu sedemkrát a jeho aktivita bola slabá a v čase od 14:05 hod. do 15:04 hod. pacient nevykazoval žiadnu vlastnú dýchaciu aktivitu a bol ventilovaný riadenou ventiláciou, bol dôvodný predpoklad, že k jeho úmrtiu by došlo onedlho aj bez zásahu inej osoby.“ Inými slovami, obžalovaný nemal mať odkiaľ vedomosť, že počas krátkej úpravy kanyly o 15:04 hod. už O. nemá žiadnu dýchaciu aktivitu, keďže ešte pred dvomi hodinami ho za účelom výmeny sterilného krytia či polohovania kanyly odpájal na krátke časové okamihy (až do dvoch minút) od umelej pľúcnej ventilácie. Obžalovaný teda nekonal vo forme vedomej nedbanlivosti, ale v omyle, kedy konal pod vplyvom nesprávneho poznania skutočností týkajúcej sa (absentujúcej) dýchacej aktivity O. M. o 15-tej hodine. Táto skutočnosť zároveň vylučuje aj zavinenie vo forme nevedomej nedbanlivosti, keďže s poukazom na krátke odpojenia od umelej pľúcnej ventilácie od 11:56 hod. do 13:55 hod., obžalovaný nemal a nemohol, ani vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery, mať vedomosť, že odpojením O. na krátky okamih za účelom polohovania kanyly o 15:04 hod. príde k akútnemu duseniu. Pri nedbanlivosti (aj nevedomej) je potrebné, aby si páchateľ aspoň mal a mohol predstaviť, že sa príčinný vzťah medzi porušením povinnej opatrnosti a následkom môže daným spôsobom rozvinúť (R 50/1968). Pre páchateľa nepredvídateľný príčinný priebeh nie je teda v zavinení obsiahnutý a páchateľ nezodpovedá za následok, ktorý takto vznikne (R 20/1981, R 17/2003). Ide pritom o skutkovú okolnosť, pri hodnotení ktorej sa vychádza z výsledkov vykonaného dokazovania. Ak by vznikli pochybnosti, je potrebné ich vyhodnotiť v prospech verzie priaznivejšej pre obžalovaného (R 45/2013). V prípade druhej verzie priebehu skutkového deja, ktorú obžalovaný opísal vo svojom úplne prvom výsluchu v postavení zadržaného-podozrivého, ako aj následne na hlavnom pojednávaní, je nedbanlivostné zavinenie úplne vylúčené. O.k sa nachádzal v kómatóznom stave z dôvodu úplnej absencie spontánnej dýchacej aktivity. Z uvedeného dôvodu - keďže je vysoký predpoklad, že O. M. v inkriminovaný deň zomieral - je pravdepodobná možnosť, že k duseniu u O. prišlo už na úrovni alveolo-kapilárnej membrány. M. vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní potvrdil znalec S.. S. J., známky dusenia zistené pri pitve sú nešpecifické a k poruche výmeny plynov môže dôjsť aj na úrovni alveolo-kapilárnej membrány (zápisnica z HP, 17. 6. 2016, s. XX, výsluch znalca S.. S. J.). Tomu by zodpovedala aj úplne absentujúca spontánna dýchacia aktivita O. M., ako aj skutočnosť, že v takomto prípade umelá pľúcna ventilácia pokračuje vo ventilácii, dokonca aj po úmrtí pacienta (zápisnica z HP, 16. 6. 2016, s. 63, výsluch svedka F.. P. O.). Dôkazné bremeno preukázať skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, znáša v trestnom konaní obžaloba zastúpená prokurátorom (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku). Právnym rámcom spôsobu hodnotenia dôkazov je ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ktoré je súdnou praxou a aj právnou teóriou interpretované - v spojitosti aj s obsahom úpravy ustanovenia § 285 písm. a), písm. c) Tr. poriadku - tak, že pri hodnotení dôkazov sa uplatní princíp in dubio pro reo, teda v pochybnostiach v prospech obvineného (R 45/2013). Pri dvoch rovnocenných verziách priebehu skutkového deja je preto v zmysle zásady in dubio pro reo nevyhnutné

sa prikloniť k verzii, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia. Obidve verzie priebehu skutkového deja však vylučujú nedbanlivostné zavinenie obžalovaného Z. M.. Z uvedených dôvodov obhajoba v mene obžalovaného navrhla, aby odvolací súd rozhodol v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozsudkom vo veci a to tak, že oslobodí obžalovaného Z. M. spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, keďže stíhaný skutok nie je ani nedbanlivostným trestným činom.

Krajský prokurátor podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku. V dôvodoch odvolania krajský prokurátor uviedol, že s uvedeným rozsudkom okresného súdu sa v celom rozsahu nestotožnil, preto voči nemu vyjadril viacero výhrad. Obžalovaný ako otec O. M. dobre poznal jeho zdravotný stav a bol poučený aj o jeho aktuálnom stave, ktorý si po výmene kanyly vyžadoval neprerušené pripojenie na umelú pľúcnu ventiláciu a odsávanie. Obžalovaný však už pred záchranármi H. a O. po privezení syna do domácej starostlivosti verbalizoval svoju snahu a úmysel odpojiť ho od pľúcneho ventilátora. Výslovne bol pritom poučený, že syna O. od prístrojov odpájať nemôže, nakoľko O. nemá vlastnú dýchaciu aktivitu a po odpojení od prístrojov zomrie. Nedostatočnosť spontánnej dýchacej aktivity preukazujú aj výpisy z pľúcneho ventilátora Carat II a potvrdili ich vo svojich výpovediach ošetrojúci lekári i záchranári. Poučenie obv. Z. M. o neodpájaní O. M. preukazuje záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 26.09.2015 a výpovede záchranárov H. a O.. J. tomu však obžalovaný prvýkrát O. M. odpojil od pľúcneho ventilátora dňa 26.09.2015 v čase o 15.14 hod. Následne O. M. znovu pripojil, ale až o 7 minút v čase o 15.21 hod. Zo znaleckého skúmania z odboru súdneho lekárstva a z výpovede znalca je však zrejmé, že ak nedochádza k prísunu kyslíka do mozgu po dobu 3 až 5 minút, dochádza k smrti. Vzhľadom na zdravotný stav O. M. mohla smrť nastať aj v skoršom časovom intervale. Obžalovaný opätovne v čase o 15.23 hod. a následne v čase o 15.27 hod. odpojil O. a od dýchacieho prístroja. Prístroj pritom vykazoval nulový tlak a prietok vzduchu, teda prístroj naďalej fúkal vzduch, avšak do miestnosti buď voľne alebo oproti nejakej prekážke. Obžalovaný až po podaní obžaloby a na hlavnom pojednávaní „prišiel“ s verzou, že syna O. resuscitoval po tom, čo ho našiel v komatóznom stave. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že obžalovaný vo svojich výpovediach z prípravného konania ako dôvod odpojenia dýchacieho prístroja uvádzal len úpravu kanyly, nakoľko bol presvedčený, že nebola dostatočne podložená. Následne syna opätovne pripojil k dýchaciemu prístroju a potom ho znovu odpojil z dôvodu podľa neho prisilného nastavenia tlaku dýchacieho prístroja. Potom začal O. modrieť, upadol do kómy a zomrel. Vzhľadom na uvedené sa preto stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že obžalovaný svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní prispôbil dôkazom, ktoré v priebehu konania vyšli najavo. Tomuto hodnoteniu potom zodpovedá aj viacero nezrovnalostí s výpoveďou obžalovaného učenou na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní totižto uviedol, že keď sa vrátil z toalety, našiel syna O. v komatóznom stave a prístroj nepípal, vytiahol preto O. nazogastrickú sondu za účelom jeho resuscitácie, pričom mu nechtiac spôsobil poranenia na tvári. Z výpovede Z. M. v procesnom postavení zadržaného - podozrivého ale vyplýva, že nazogastrickú sondu O. vytiahol ihneď po odchode záchranárov a následne mu upravil kanylu, pričom O. dýchal ešte asi dve hodiny. Teda nie až po približne troch hodinách, keď ho mal nájsť v komatóznom stave. Táto okolnosť preto nekorešponduje s jeho výpoveďou na hlavnom pojednávaní. Podľa záchranárov v čase, keď okolo 12.00 hod. priviezli O. M. domov, nebolo na obžalovanom navonok badať žiadne znaky opilosti, resp. ovplyvnenie alkoholom. K tvrdeniu obžalovaného, že škrabance na tvári mal spôsobiť v strese pri vyberaní nazogastrickej sondy, poukázal na znalecký posudok S.. S. H. a na jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní, z ktorých vyplýva, že takéto škrabance spravidla nevznikajú pri resuscitácii a iba krajne pripustil možnosť ich vzniku pod vplyvom alkoholu. Takéto prejavy opilosti však obžalovaný podľa svedkov záchranárov nejavil v čase, keď mal podľa svojej výpovede ešte v procesnom postavení zadržaného - podozrivého nazogastrickú sondu vytiahnuť - teda ihneď po odchode záchranárov. Navyše záver znalca MUDr. S. H. nemožno vôbec považovať za arbitráry, nakoľko svoj záver, že škrabance nevznikli pri resuscitácii, podrobne odôvodnil tým, že ich je príliš veľa a prebiehajú v rôznom smere. Záver znalca potvrdzuje aj vyššie uvedená výpoveď obžalovaného. Výpoveď obžalovaného z hlavného pojednávania spochybňuje aj priebeh terapeutických kriviek zaznamenaných prístrojom Carat II, nakoľko tieto vykazovali štandardné hodnoty (výpoveď svedka Ing. O. z hlavného pojednávania), a to od času, kedy O. M. ešte prejavoval spontánnu dýchaciu aktivitu až do času prvého odpojenia o 15.14 hod. Krivky nevykazujú žiadnu fluktuáciu, a to ako tlaková, tak ani prietoková a ani objemová, na základe čoho možno konštatovať, že O. M. nebránila v dýchaní žiadna prekážka (napr. zlé nastavenie kanyly, opieranie sa kanyly o stenu priedušnice a pod.). Výpisy z terapeutických kriviek svedčia o riadnom „fungovaní“ umelej pľúcnej ventilácie. Vzhľadom na obhajobu obžalovaného preto navrhol na hlavnom pojednávaní doplniť dokazovanie skúmaním pľúcneho tkaniva O. M., pokiaľ je k dispozícii, za účelom zistenia, či k duseniu nedochádzalo na úrovni pľúcnych alveol. V prípade nepotvrdenia tejto skutočnosti

by bolo možné verziu obžalovaného o nájdení syna v komatóznom stave vylúčiť ako účelovú a tým aj vyvrátenú. Z uvedeného dôvodu navrhol aj pribratie znalcov z anestéziológie a pľúcnej medicíny za účelom posúdenia zdravotného stavu O. M., a za tým účelom na týchto návrhoch na doplnenie dokazovania zotrval aj v rámci odvolacích námietok. Súčasne mal za to, že výpoveď obžalovaného o nájdení O. v komatóznom stave, ešte pred prípadným doplnením dokazovania v naznačenom smere, už v tomto štádiu vyvracali výpovede obžalovaného z prípravného konania, v ktorých obžalovaný uvádzal, že O. sa dostal do kolapsu a začal modrieť a dusiť sa až po odpojení trubíc od kanyly, resp. keď mu upravoval kanylu. Pri prvom odpojení neboli vo výpise terapeutických kriviek zaznamenané žiadne tzv. triggy, ktoré by mohli poukazovať na vyťahovanie nazogastrickej sondy alebo na inú aktivitu súvisiacu s resuscitáciou. Taktiež čas prvého odpojenia v trvaní siedmich minút nekorešponduje s výpoveďou obžalovaného na hlavnom pojednávaní, podľa ktorej za účelom polohovania tela a resuscitácie O. odpojil, otočil ho na druhý bok a prístroj zapojil a odsával, nakoľko tieto úkony (odpojenie, otočenie tela na druhý bok a opätovné zapojenie prístroja) si nevyžadujú až takú dlhú dobu odpojenia od dýchacieho prístroja v trvaní siedmich minút. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že nielen podľa výpovede obžalovaného z prípravného konania, ale aj podľa výpovede obžalovaného z hlavného pojednávania, obžalovaný O. od dýchacieho prístroja odpojil. Preto zmena výpovede svedka Ing. O. na hlavnom pojednávaní o iba tzv. „čiastočnom alebo neplnohodnotnom odpojení“ počas prvého odpojenia o 15.04 hod., ktorou sa odchytil od záverov svojho odborného vyjadrenia, nemá reálny základ a je výslovne špekulatívna. V odbornom vyjadrení pritom odôvodnil aj tvar a priebeh terapeutických kriviek. Napokon možno uviesť, že obžalovaný nenechal synovi O. zapojenú umelú pľúcnu ventiláciu a neprivolal RZP tak, ako to robievali v iných prípadoch, a ako to uviedla aj manželka obžalovaného, ktorej mal volať v inom prípade počas jej hospitalizácie. V tejto súvislosti možno k obhajobe obžalovaného opätovne poukázať na skutočnosť, že obžalovaný bol výslovne poučený, že nemá odpájať O. od dýchacieho prístroja. Dôvodom odpojenia kanyly alebo manipulácie s kanylou pritom podľa výpovede obžalovaného z prípravného konania nebolo nahromadenie hlienu v dýchacích cestách alebo jeho dusenie. Takú skutočnosť obžalovaný vo svojich výpovediach z prípravného konania neuvádzal. A nezmenil sa o nej ani napriek tomu, že nahromadenie hlienu a potrebu odsávania malo signalizovať jednak chrčanie O. a jednak pri poklese okysličenia krvi aj pľúcny ventilátor zvukovým alarmom. Jediným dôvodom, ktorým obžalovaný v prípravnom konaní zdôvodnil manipuláciu s kanylou tak bolo jeho presvedčenie, že kanyla nebola správne osadená alebo že prístroj bol nesprávne nastavený, resp. že umelú pľúcnu ventiláciu O. vôbec nepotreboval a bola pre neho prisilná. Podľa lekárov, znalcov i svedka F. O. však bolo nastavenie tlaku pľúcneho ventilátora v norme. Na základe uvedených skutočností potom možno dospieť k záveru, že ku kolapsu a duseniu O. prišlo až po odpojení dýchacích prístrojov o 15.04 hod., a teda že dusenie bolo až následkom a nie príčinou manipulácie s kanylou. Konanie páchatela, ktorý vie, že svojím konaním (koná takým spôsobom a za takých okolností) môže iného usmrtiť, a pre prípad, že smrť inému spôsobí, je s tým uzročený, napĺňa znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 odsek 1 Tr. zák., nakoľko z hľadiska subjektívnej stránky koná minimálne v nepriamom úmysle v zmysle ust. § 15 písm. b) Tr. zák. V prípade, ak by odvolací súd považoval skutkové zistenia prvostupňového súdu za správne a osvojil si aj jeho argumentáciu ohľadom nedbanlivostného zavinenia obž. Z. M. (vychádzajúcu z opätovného pripojenia a odpojenia od dýchacieho prístroja a snahy o následnú resuscitáciu, príkladnej 24 ročnej starostlivosti o O., ktorá okolnostiam úmrtia O. predchádzala, prítomnosti emočného šoku po jeho smrti a z pozitívneho hodnotenia osoby obžalovaného znalcami z odboru psychológie a psychiatrie) a právne posúdenie skutku ako prečinu usmrtienia, zastáva názor, že popis skutku vo výroku rozsudku nezodpovedá tejto použitej právnej kvalifikácii, nakoľko podľa jeho názoru výrok, že „obžalovaný odpojil syna od umelej pľúcnej ventilácie napriek vedomosti o jeho zdravotnom stave a napriek poučeniu, že ho nemôže odpojiť od umelej pľúcnej ventilácie a od odsávania“, vyjadruje zavinenie vo forme úmyslu. V takom prípade mal súd popis konania obžalovaného doplniť o ďalšie skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že sa napriek tejto vedomosti a poučeniu bez primeraných dôvodov spoliehal na to, že smrť syna v dôsledku odpojenia trubíc od kanyly nespôsobí (napr. opakované odpájanie syna od prístrojov v minulosti, konal v presvedčení, že syn sa „z toho dostane“ a nastavenie pľúcnej ventilácie je prisilné, či následným opätovným pripojením a resuscitáciou). Záverom uviedol, že cieľom podaného odvolania je, aby Krajský súd v Prešove starostlivo zhodnotil všetky okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa a dospel k takému rozhodnutiu, ktoré bude vyjadrením spravodlivého rozhodnutia o vine a ak odvolací súd uzná vinu aj vyjadrením spravodlivého potrestania obžalovaného. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolaciemu Krajskému súdu v Prešove navrhol, aby podľa § 321 odsek 1 písm. b), písm. d) Tr. por. zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 1 Tk/2/2016 a podľa § 322 odsek

1 Tr. por. a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu, resp. alternatívne uznať obžalovaného vinným podľa obžaloby a uložiť mu primeraný trest.

Po oboznámení sa s obsahom odvolania krajského prokurátora obhajoba v mene obžalovaného predložila krajskému súdu svoje vyjadrenie k jeho odôvodneniu. K resuscitácii O. M. obhajca uviedol, že v odôvodnení odvolania pomerne rozsiahlo citoval z výsluchov obžalovaného Z. M. v jednotlivých štádiách trestného konania, aby bolo celkom zrejmé, aký bol obsah jeho jednotlivých výpovedí vo vzťahu k resuscitácii jeho syna O.. Prokurátor v odôvodnení svojho odvolania tvrdí, že obžalovaný „až po podaní obžaloby a na hlavnom pojednávaní „prišiel“ s verziou, že syna O. resuscitoval po tom, čo ho našiel v komatóznom stave“. V odôvodnení odvolania bola citovaná výpoveď obžalovaného v procesnom postavení zadržaného - podozrivého (z ktorej na inom mieste vychádza aj prokurátor), z ktorej jednoznačne vyplýva, že tvrdenie prokurátora je mylné. Pre vyvrátenie pochybností relevantnú časť výpovede zo dňa 27. 9. 2015 odcitoval ešte raz v znení „Chcem uviesť, že keď som mu upravil tú kanylu, čo bolo hneď po odchode RZP- čkárov, tak O. normálne dýchal ešte cca. také dve hodiny. Potom do týchto dvoch hodinách som si všimol, že O. začal modrieť tak som ho pretočil na druhú stranu. Teda na jeho ľavú stranu, nakoľko som sa domnieval, že sa nejako uvoľní tá kanyla, aby mohol začať dýchať.“ Prokurátor poukazuje aj na skutočnosť, že v tejto prvotnej výpovedi obžalovaného sa uvádza, že O. dýchal ešte asi dve hodiny, pričom z dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplýva, že k pokusom o resuscitáciu prišlo približne po troch hodinách. Táto nezrovnalosť však nemá žiaden relevantný význam, keďže k prvotnému výsluchu obžalovaného v procesnom postavení zadržaného - podozrivého prišlo po necelých 28 hodinách od úmrtia jeho syna, a teda ešte v čase, kedy bol pod vplyvom značného emočného šoku. Koniec-koncov v tejto výpovedi obžalovaný uvádza, že z nemocnice O. priviezla RZP približne okolo 14:00 hod., pričom je zrejmé, že k prevozu O. prišlo už o dve hodiny skôr. O tejto okolnosti nemal dôvod obžalovaný klamať, skôr to poukazuje na emočný šok, a z neho vyplývajúcu dezorientáciu v čase. K zraneniam na tvári O. uviedol, že prokurátor vo svojom odôvodnení polemizuje so závermi znaleckého ústavu forensic.sk - Inštitútu forenzných a medicínskych expertíz, s.r.o.. Ako bolo uvedené v odvolaní, znalecké posudky vo vzťahu k zraneniam prišli k pomerne rozdielnym zisteniam. Znalec obžaloby MUDr. S. H. uviedol, že k zraneniam na tvári došlo „najpravdepodobnejšie z dôvodu spôsobenia bolesti“. Znalecký posudok znaleckého ústavu k tomu uvádza, že tento záver je „arbitráry ... špekulatívny a nie je nijako zdôvodnený“, keďže pri cieľnom škrabaní by muselo ísť o hlbšie odreniny, a navyše v danom prípade „priebeh odrenín je viac menej uniformný“, čo znalec doc. MUDr. JUDr. K. H., PhD. vo svojom výsluchu doplnil, že išlo „o škrabance zľava dole smerom vpravo nahor, diagonálne“ (zápisnica z HP, 10. 10. 2016, s. 3, výsluch znalca doc. MUDr. JUDr. K. H., PhD.). V tomto zmysle bol na hlavnom pojednávaní celkom jednoznačne vyvrátený záver znaleckého posudku obžaloby, na ktorý sa vo svojom odôvodnení odvoláva aj prokurátor, že „škrabance prebiehajú v rôznom smere“. Tento svoj záver dokonca korigoval na hlavnom pojednávaní samotný znalec obžaloby, keď uviedol: „zranenia prevažne majú jeden smer, čo nie je v rozpore s mojimi závermi, keďže prevažne naozaj majú jeden smer, ale sú tam aj iné smery.“ (zápisnica z HP, 10. 10. 2016, s. 7, výsluch znalca MUDr. M. H.). Záver znaleckého posudku obžaloby je navyše v rozpore so všetkými svedeckými výpoveďami o vzťahu Z. M. so svojím synom. Na hlavnom pojednávaní však aj znalec S. S. H. pripustil, že k zraneniam mohlo prísť počas resuscitácie O. M.. Konkrétne na otázku súdu, aby sa vyjadril k možnosti vzniku zranení počas resuscitácie uviedol: „Neviem, akým spôsobom bolo s O. pohybované, preto sa k tomu bližšie vyjadriť neviem aká kritická situácia by musela nastať, aby takéto zranenia vznikli, keďže otec bol edukovaný a vedel ako má polohovať syna, dalo by sa pripustiť, ak by bol ovplyvnený alkoholom a nemal by jemné motorické pohyby, čo by zodpovedalo tomu, čo dnes uviedol doc. H. ohľadom ovplyvnenia obžalovaného a čo by zodpovedalo aj mojím prepočtom.“ (zápisnica z HP, 10. 10. 2016, s. 6, výsluch znalca MUDr. M. H.). Účelom tohto vyjadrenia nie je špekulovať o príčinách, pre ktoré bol znalecký posudok obžaloby spracovaný tak, že ako najpravdepodobnejšiu verziu dôvodu vzniku zranení uviedol „spôsobenie bolesti“ O. M.. Mohlo to byť spôsobené vnútorným presvedčením orgánov činných v trestnom konaní v prvotných štádiách trestného stíhania, že O. M. bol svojím otcom úmyselne usmrtený. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že znalec MUDr. S. H. sa vo svojom znaleckom posudku vyjadroval aj k jednoznačne právnej otázke - forme zavinenia pri vzniku zranení. O tom svedčí aj odpoveď ďalšieho znalca z odvetvia súdneho lekárstva S. N. J. na hlavnom pojednávaní dňa 17. 6. 2016, kedy na otázku obhajoby, či je možné z pitevného nálezu posúdiť úmysel pri spôsobení odrenín na líci O., uviedol: „Neviem, ani nemôžem sa k tomu vyjadriť.“ (zápisnica z HP, 17. 6. 2016, s. 76, výsluch znalca MUDr. S. J.). K času úmrtia O. zase obhajoba uviedla, že prokurátor v odôvodnení svojho odvolania zdôrazňuje, že prvé odpojenie O. od umelej pľúcnej ventilácie trvalo sedem minút, pričom k smrti dochádza po troch až piatich minútach od zastavenia prísunu kyslíka do mozgu. Podľa

prokurátora však vzhľadom „na zdravotný stav O. M. mohla smrť nastať aj v skoršom časovom intervale“. Tento názor obžaloby je pritom v zrejmom rozpore s vykonaným dokazovaním. Zdravotný stav O. a skutočnosť, že mal dlhodobé problémy s dýchaním, mali za následok, že bol viac - nie menej - odolný na hypoxiu (zápisnica z HP, 17. 6. 2016, s. 84, výsluch znalca MUDr. M. H.). Polemika prokurátora so závermi svedka Ing. K. O., ktorý spracoval odborné vyjadrenie k umelej pľúcnej ventilácii o čiastočnom odpojení O. M. od umelej pľúcnej ventilácie, je takisto úplne nepodložená. Svedok Ing. P. O. na hlavnom pojednávaní z exaktných záznamov z prístroja Carat II prišiel k záveru, že išlo pravdepodobne o čiastočné odpojenie („lebo nejaký prietok a tlak tam bol). Svoj doplnený záver na rozdiel od výpovede v prípravnom konaní logicky a presvedčivo zdôvodnil: „Vtedy [v prípravnom konaní] som si to neuvedomil, ale dnes áno, že je tam pravidelná frekvencia prietoku a tlak oproti odpojeniu o 15:17 hod., kedy je tlak na 0 ...“ (zápisnica z HP, 16. 6. 2016, s. 60, 62, 66, výsluch svedka Ing. P. O.). Svedok teda vychádzal zo záznamov, ktoré tempore criminis presne mapovali jednotlivé fyzikálne veličiny umelej pľúcnej ventilácie (tlak, prietok, objem). Nazvať závery svedka vychádzajúce z presných parametrov terapeutických kriviek za „výslovne špekulatívne“ tak nielen nemá oporu vo fyzike, ale ani v práve, pretože popiera základnú zásadu trestného konania, aby orgány činné v trestnom konaní postupovali tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku). Ale aj keď O. už mohol byť klinicky mŕtvy pri (prvom) opätovnom zapojení pľúcneho ventilátora, táto skutočnosť nijako nespochybňuje argument, že jediným dôvodom opätovného zapájania mohla byť len a výlučne snaha o resuscitáciu O.. Nie je predsa ničím výnimočným, že resuscitácia pokračuje aj po okamihu klinickej smrti resuscitovanej osoby, keďže z rôznych dôvodov (stres, absencia lekárskeho vzdelania) nie je možné odhadnúť presný okamih, kedy už snahy o oživenie nemajú žiadnu šancu na úspech. Preto opätovne obhajoba zdôraznila, že obžaloba v tomto neponúkla žiadne alternatívne a racionálne vysvetlenie konania obžalovaného, spočívajúce v opätovnom odpájaní a zapájaní syna O. k umelej pľúcnej ventilácii. Rovnako je pomerne špekulatívny argument obžaloby, že „ku kolapsu a duseniu O. prišlo až po odpojení dýchacích prístrojov o 15:04 hod., a teda že dusenie bolo až následkom a nie príčinou manipulácie s kanylou“. Obžaloba pomerne vytrvalo ignoruje fakt, ktorý bol preukázaný mimo dôvodnú pochybnosť na hlavnom pojednávaní, že O. M. dňa 26. 9. 2015 zomieral. Tento preukázaný skutkový stav si osvojil aj prvostupňový súd, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „vzhľadom na [O.] zdravotný stav a s poukazom na jeho dýchaciu aktivitu, ktorá podľa záznamov z prístroja Carat II bola v deň úmrtia v čase od 13:55 hod. do 14:05 hod. sporadická, keď tento sa aktívne dotazoval nádychu sedemkrát a jeho aktivita bola slabá a v čase od 14:05 hod. do 15:04 hod. pacient nevykazoval žiadnu vlastnú dýchaciu aktivitu a bol ventilovaný riadenou ventiláciou, bol dôvodný predpoklad, že k jeho úmrtiu by došlo onedlho aj bez zásahu inej osoby.“ Záverom obhajoba konštatovala, že obžalovaný Z. M. mohol kedykoľvek pred výmenou tracheostomickej kanyly dňa 23. 9. 2015, kedy nebol O. pripojený k umelej pľúcnej ventilácii, „zaspať“ a neodsať mu hlieny a sliny (O. bolo pritom potrebné odsávať až 20 krát za deň). Následne by prišlo k akútne zaduseniu - bez alarmu, a bez záznamu v pamäti prístroja na umelú pľúcnu ventiláciu. Ako však preukázalo vykonané dokazovanie, vrátane znaleckého dokazovania, Z. M. sa bezchybne a mimoriadne obetavo 24 rokov staral o svojho ťažko zdravotne postihnutého syna. Jeho zavraždenie by tak bolo v rozpore nielen s vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní, ale aj s jeho dlhodobou opaterou a obetou, ktorú preukazoval vo vzťahu k O.. Prokurátor v odôvodnení svojho odvolania cituje zavinenie vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, avšak neuvádza žiaden argument (a žiaden nebol produkovaný ani na hlavnom pojednávaní), ktorý by čo aj len vzdialene potvrdzoval uzrokovanie Z. M. so smrťou svojho syna O.. Práve naopak, všetky dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní potvrdili, že Z. M. nikdy nemal snahu zbaviť sa zodpovednosti za starostlivosť o svojho ťažko zdravotne postihnutého syna. Z uvedených dôvodov obhajoba zotrvala na svojom návrhu, aby odvolací súd rozhodol v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozsudkom vo veci, a to tak, že oslobodí obžalovaného Z. M. spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, keďže stíhaný skutok nie je ani nedbanlivostným trestným činom (v odôvodnení odvolania zo dňa 7. 12. 2016 sa nachádza písárska chyba, kedy je uvedený § 285 písm. c) Trestného poriadku).

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným a prokurátorom ako osobami na to oprávnenými krajský súd, nezistiac dôvody na zrušenie tohto rozhodnutia podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť konania, ktoré predchádzalo týmto výrokmi napadnutého rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, pričom zistil, že odvolania krajského prokurátora a aj obžalovaného sú čiastočne dôvodné.

V prvom rade odvolací súd preskúmaval, či procesný postup konajúceho súdu netrpí takými podstatnými chybami, pre ktoré by bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť. Pokiaľ ide o právo na obhajobu, ktoré je základným právom obžalovaného pre plné uplatnenie procesných práv v rámci vedeného trestného stíhania, k tomu je potrebné uviesť, že skutočnosti plynúce z obsahu predloženého spisu jeho porušenie nepreukazujú. Obžalovaný totiž bol poučený o svojich právach, mal možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému mu za vinu, ako aj k dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní, mal možnosť navrhovať dôkazy a predniesť argumentáciu o svojej nevine tak v záverečnej reči, ako aj v poslednom slove, pritom v konaní bol zastúpený obhajcom, v dôsledku čoho mal vytvorené podmienky pre zákonné uplatnenie svojich práv.

Konštatované uplatnenie práva na obhajobu obžalovaného je potom úzko späté so zákonnosťou dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, kde odvolací súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že konajúci súd vykonal dôkazy podľa pravidiel stanovených procesným predpisom, preto o ich obsah mohol opierať svoje skutkové zistenia. V odôvodnení napadnutého rozsudku konajúci súd obsah dôkazov komplexne zosumarioval podrobným spôsobom, na ktoré v celom rozsahu odkazuje pri ich hodnotení aj odvolací súd, a na ich podklade uzavrel skutkový stav uvedený vo výroku napadnutého rozsudku, s ktorým sa však odvolací súd nestotožnil.

Konajúci súd totižto zistené skutkové okolnosti a ich právne posúdenie (právnú kvalifikáciu) nepremietol do skutkového deja popísaného v skutkovej vete rozsudku, ktorý je z tohto dôvodu v rozpore s hodnotením produkovaných dôkazov a z nich plynúcich skutkových zistení a právnych záverov popísaných v odôvodnení napadnutého rozsudku, hlavne čo sa týka ustálenia bezprostrednej príčiny smrti nebohého O. M. (ďalej len „O.“).

Rozhodujúcim podľa odvolacieho súdu v danom prípade teda bolo z vykonaných dôkazov ustáliť, čo bolo bezprostrednou príčinou smrti O., a či ustálená príčina vznikla ako následok konania obžalovaného, s akým úmyslom obžalovaný konal a za akých okolností.

Podľa záverov znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, MUDr. M. A. a MUDr. N. J., ktorí vykonali súdnu pitvu, bezprostrednou príčinou smrti O. bolo zadusenie pri znemožnení dýchania po odpojení od dýchacieho a odsávacieho prístroja druhou osobou s následným upchaním dýchacích ciest pri nahromadení hlienu v priedušnici, prieduškách a hrtane. V dôsledku odpojenia od dýchacieho a odsávacieho prístroja došlo k znemožneniu dýchania a pri postupnom hromadení hlienu v priedušnici, prieduškách a hrtane došlo k zamedzeniu prístupu vzduchu do pľúc a tým k znemožneniu výmeny krvných plynov, čiže kyslíka a oxidu uhličitého v cievnom riečisku pľúc, čím došlo k duseniu a k následnému zaduseniu, čo viedlo k smrti O..

Ako je to zrejme z obsahu predloženého spisu, znalci pri podávaní znaleckého posudku v prípravnom konaní vychádzali z obsahu zabezpečených dôkazov ku dňu 28.12.2015, pritom vychádzali aj zo skutočnosti, že súčasťou pomocnej pľúcnej ventilácie, na ktorú bol Dominik napojený, bolo aj automatické odsávanie nahromadených sekrétov. Aj po oboznámení sa so skutočnosťou, že išlo o manuálne odsávanie, znalec zotrval na záveroch o bezprostrednej príčine smrti s tým, že spôsob odsávania nemal vplyv na konštatovanú príčinu smrti udusením. Znaleckým dokazovaním sa však nepodarilo objasniť, za akú dobu sa môžu vytvoriť a nahromadiť hlieny v priedušnici, v prieduškách a hrtane v rozsahu zistenom pri pitve, ktoré nahromadenie bolo príčinou udusenía, keďže tvorbu hlienov ovplyvňuje stav sliznice a jej štruktúry, pritom dôležitým faktorom sú možné chorobné zmeny, ktoré ovplyvňujú tvorbu hlienu, ide predovšetkým o zmeny zápalové.

Záver znalcov o bezprostrednej príčine smrti bol v jeho časti o odpojení pľúcnej ventilácie dokazovaním v súdnom konaní zásadným spôsobom spochybnený predovšetkým odborným vyjadrením (posudkom) Ing. K. O. nachádzajúcim sa na čl. 653-686 a na čl. 1690 - 1720, a jeho výpoveďou k tomuto odbornému vyjadreniu na hlavnom pojednávaní dňa 16.6.2016, zabezpečujúceho medicínsky a technický servis pre pomocnú pľúcnu ventiláciu, ktorú používal O..

Z obsahu označeného odborného vyjadrenia totiž vyplynulo, že po prevzatí O. obžalovaným z nemocnice do domácej opatery od členov RZP dňa 26.9.2015 v čase od 11:55 hod. (záznam na čl. 1219-1220) bol O. nepretržite, až na malé prestávky v trvaní 30 sek. až do 2 min. spojené so starostlivosťou oňho, napojený na umelú pľúcnu ventiláciu do prvého a zároveň najdlhšieho odpojenia v

trvaní 7 min., v čase od 15:04 do 15:11 hod. (+ 10 min.), čl. 667 - 668 na listoch D7-D8, kedy obžalovaný podľa jeho vyjadrenia mal vizuálne zistiť, že Dominik je v tzv. komatóznom stave, modral a prevracal oči. Následne bol O. obžalovaným odpájaný a pripájaný v čase od 15:11 hod. do 15:13 hod., odpojený o 15:15 a pripojený o 15:17, kedy mal byť definitívne od pľúcnej ventilácie odpojený o čom svedčí záznam na listoch C 1-2 na čl. 659-660, no v tom čase podľa obžalovaného už nemal javiť známky života.

Rovnako, pokiaľ O. až do posledného odpojenia v čase 15:17 hod. bol napojený na pľúcnu ventiláciu, tým je vylúčené, aby mu obžalovaný ešte pred tým vytiahol z krku tracheostomickú kanylu.

Napokon z výpisu udalostí na čl. 673 na F1 je zrejmé, že dňa 26.9.2015 bola pľúcna ventilácia v čase rozhodnom od 11:42:20 (+10min.), kedy bola po prevoze O. do bytu pripojená na sieť až do 15:35:38 (+ 10 min.) nepretržite zapnutá, až na jeden prípad v čase od 12:40:47 (+ 10 min.) do 12:40:57 (+10 min.) na 10 sek. To tiež vylučuje, aby došlo k vypnutiu pľúcneho ventilátora z elektrickej siete resp. jeho vypnutiu tlačidlom ON/OFF.

Spracovateľ odborného vyjadrenia Ing. O. tiež na hlavnom pojednávaní podrobne vysvetlil, ako pracuje domáca pľúcna ventilácia, a v tejto súvislosti uviedol, že pomocné odsávanie hlienov a slín sa v skutočnosti nespúšťalo automaticky pri ich nahromadení v rámci používania pľúcnej ventilácie, ale vždy to musela vykonať fyzicky ošetrujúca osoba. Odsávanie sa vykonalo buď vsunutím odsávacej sondy - katétra do ventilačnej trubice, aj počas ventilácie, a zapnutím odsávacieho prístroja cez dýchaciu kanylu (umiestnenú v tracheostomickom otvore) alebo priamo vsunutím odsávacej sondy do dýchacej kanyly po predchádzajúcom odpojení ventilačnej trubice.

Na podklade zistených skutočností odvolací súd konštatuje, že s prihliadnutím na množstvo hlienu a jeho konzistenciu (väčšie množstvo sivoružového hlienu ľahko spenenej sivoružovej tekutiny, svedčí aj o vdýchnutí krvných zrazenín), aké pri pitve znalci zistili, ale hlavne na rozsah zanesenia hlienu v celých dýchacích cestách (hrtan, priedušnica a priedušky) tak v ľavej, ako aj v pravej strane pľúc, nie je možné bez rozumných pochybností ustáliť, že práve za dobu sedem minút, kedy bol O. odpojený od pľúcnej ventilácie, sa vytvorilo zistené množstvo hlienu v dýchacích cestách, ktoré spôsobilo dusenie. Podľa názoru odvolacieho súdu na podklade vykonaného dokazovania bez rozumných pochybností možno uzavrieť iba to, že k uduseniu O. došlo v dôsledku nahromadenia množstva hlienov a slín v dýchacích cestách, ktoré obžalovaný nestihol odsáť, a na udusenie nemalo vplyv odpojenie od pomocnej pľúcnej ventilácie a zamedzenie prísunu vzduchu, pretože táto okolnosť nie je v rozumnej miere dokázaná a sú o nej zásadné pochybnosti, preto nemohla byť obžalovanému pričítaná.

Pri preskúvaní skutkových okolností sa odvolací súd zaoberal aj príčinami a okolnosťami, za akých bol O. odpojený od pomocnej pľúcnej ventilácie, ktoré majú v konečnom dôsledku rozhodujúci vplyv pre ustálenie miery zavinenia obžalovaného, ako aj na správne právne posúdenie jeho konania.

Z výpovede obž. Z.a plynie, že O. odpojil od pľúcnej ventilácie v snahe obnoviť (uvoľniť) uňho dýchanie, lebo zistil, že sa v tom čase dusil, bol v tzv. komatóznom stave, modral, no v rámci svojej konečnej obrany popieral úmysel urobiť tak preto, aby chcel vedome ukončiť život syna (ako to tvrdí obžaloba), alebo preto, že ho od umelej ventilácie odpojil, lebo bol presvedčený o tom, že len on sa vie o O. postarať najlepšie, lebo tak, ako pred tým, aj teraz by to zvládol - dýchať sám bez pomocného zariadenia (ako to uzavrel konajúci súd).

Je síce faktom, na čo poukázal aj prokurátor, že obžalovaný sa k veci vyjadril päť krát (aj v procesnom postavení podozrivého) a jeho výpovede z prípravného konania v porovnaní s výpoveďou na hlavnom pojednávaní (ako podozrivý vypovedal v podstatných skutočnostiach podobne) obsahujú odlišnosti, avšak toto zistenie zakladalo povinnosť súdu posudzovať obsah výpovedí obžalovaného z hľadiska ustálenia skutkových okolností a následne aj skutkového deja komplexne z pohľadu všetkých dôkazov produkovaných v rámci dokazovania tak, aby tieto potom posúdiac ich jednotlivo, ale aj v ich súhrne mohli tvoriť v logických súvislostiach navzájom sa dopĺňajúcu reťaz dôkazov a z nich plynúcich skutočností nevyvolávajúcích pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu pre spravodlivé rozhodnutie o miere zavinenia obžalovaného na spôsobenom následku. Súčasne dáva odvolací súd do pozornosti i to, že nie je predsa možné prihliadať na tú časť výpovede obžalovaného z prípravného konania, a to reagujúc i na odvolacie námietky prokurátora a tiež úvahy konajúceho súdu pri hodnotení rozdielnych výpovedí obžalovaného, ktorá vyslovene odporuje dokázaným faktom. V posudzovanom prípade ide napríklad o vyjadrenie obžalovaného, že mal O. nielen odpojiť pre účely správneho nastavenia kanyly,

ale ho aj následne ponechať bez opätovného zapojenia na pľúcnu ventiláciu, s odôvodnením, že nastavenie hodnôt bolo pre neho prisilné, z presvedčenia, že pre O. to takto bude lepšie a pohodlnejšie. Toto vyjadrenie obžalovaného spochybňujú technické údaje zo záznamu internej pamäte pomocného pľúcneho ventilátora, čo je nižšie rozvedené.

Z pohľadu uvedeného potom bolo možné pri ustálení skutkových zistení opierať sa i o výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní, kde nepopieral, že po tom, čo syna priviezla RZP a poučila ho o tom, že O. nesmie odpájať od pomocnej pľúcnej ventilácie a nemá mu odstraňovať nazogastrickú sondu, tak urobil po ich odchode, ale len výlučne pre zlepšenie pohodlia syna O.. Za tým účelom mu mal, keďže bol po operačnom zákroku aj ošetriť miesto okolo kanyly - dýchacej trubice - tracheostomický otvor, lepšie spoľohovať jej uloženie v otvore a zafixovať ju okolo krku doma používanými prostriedkami, pričom išlo o krátku chvíľu a podľa neho išlo už o bežné úkony, ktoré robil nespočetne krát predtým. Vždy to však robil pri odpojení ventilačných trubíc od kanyly, a potom syna opätovne napojil na pomocnú pľúcnu ventiláciu, pričom mu ponechal aj nazogastrickú sondu.

Uvedené presvedčenie obžalovaného, že konal správne, zodpovedá aj výpovedi S.. Z. N. z hlavného pojednávania dňa 15.6.2016, ktorý vykonal operačný zákrok pre opätovné zavedenie a umiestnenie novej kanyly do tracheostomického otvoru. Svedok potvrdil, že v prípade takých pacientov ako bol O., pri takom postihnutí a deformácii tela (hrudníka) bolo potrebné neustále kontrolovať správne umiestnenie kanyly, či náhodou netlačí (neopiera sa) na priedušnicu, hlavne potom, ako bol pacient polohovaný, resp. bolo s ním hýbané. Prevoz O. z nemocnice do domácej opatery, jeho prenášanie z postele RZP na inú posteľ bolo určite takým zásahom, ktorý mohol dať rozumný dôvod na ošetrovanie priestoru okolo kanyly a fyzickej kontroly jej polohy a funkčnosti. Potvrdil, že obaja manželia, boli v tejto činnosti maximálne zruční.

Následne obžalovaný podľa svojho vyjadrenia v aktívnej starostlivosti o O. pokračoval, niekoľkokrát ho skontroloval, polohoval, odsával ho, práve tieto aktivity potom zodpovedajú výpovedi F.. O. popisujúceho záznam na pľúcnej ventilácii na čl. 1690 - 1701, pri výraznejších zmenách v tlaku, prietoku objemu ventilovaného vzduchu, a to v čase od 11:56 hod. (+ 10 min.) do 13:39 hod. (+ 10 min), kedy bola zaznamenaná posledná výraznejšia aktivita na O.. Z technických údajov po tomto čase vyplýva pravidelná dýchacia aktivita O. na čl. 1701 - 1712, kedy sa sám pokúšal nadýchnuť a prístroj ho len tzv. dodýchaval až do 13:50 (+ 10 min), potom začala jeho aktivita slabnúť až do 14:05 (+ 10 min), kedy mal posledný vlastný nádych, v tom čase nebola zistená aktivita na pacientovi - výrazné zmeny v tlaku, prietoku či objeme, a následne od 14:05 (+ 10 min) O. dýchal už bez vlastnej aktivity, plne zaňho dýchala pľúcna ventilácia až do 15:04 (+ 10 min), kedy bol, ako to už bolo ustálené, prvýkrát odpojený od pľúcnej ventilácie obžalovaným z dôvodu poskytnutia pomoci, keďže začal modrieť, prevracat' oči, čo vnímal ako dusenie a komatózny stav. V tom šoku, či snahe mu čo najskôr pomôcť sa rozhodol konať sám, nevolať RZP, najskôr mu v rýchlosti sa snažil odstrániť nazogastrickú sondu, ktorá bola prilepená na ľavej časti tváre, ihneď na to odpojil kanylu od ventilácie a snažil sa O. polohovať a odsávať, lebo mal podozrenie, že sa dusí hlienmi, bral ho na ruky, mysliac si, že mu tak uvoľní dýchanie, keď to nezaberalo, pokúšal sa ho opätovne pripojiť na ventilačný systém, to zapakoval ešte raz, a keď už mal pocit, že O. už nedýcha a zomrel, tak na ex vypil všetko množstvo alkoholu, čo mal vtedy po ruke, následne si už na všetko presne nespomína, ale vie, že O. vybral kanylu z krku, bral ho na ruky (do náručia) v snahe sa s ním ešte rozlúčiť.

Tvrdenia obžalovaného o poskytovaní pomoci po 15:04 hod. sú verifikované technickými údajmi z pľúcnej ventilácie, na čo už bolo poukázané, ako aj obhliadkou tela O. po príchode RZP. Okrem toho znalecky bolo dokázané aj to, že O. bol zahlienený v takom rozsahu, že sa začal dusiť, pričom odvolací súd na tomto mieste chce zdôrazniť, že nemá pochybnosti o tom, že k zahlieneniu nemohlo dôjsť v krátkom časovom rozpätí. Dokazovaním nebolo vyvrátené tvrdenie obžalovaného, že o 15:04 hod. začal manipuláciu s Dominikom práve pre jeho kritický stav, pri ktorej odpojil O. od pľúcnej ventilácie v snahe poskytnúť mu pomoc uvoľnením dýchacích ciest polohovaním a odsávaním. Táto dôkazná situácia podľa názoru odvolacieho súdu neumožňovala ustáliť tvrdenia obžaloby, že obžalovaný úmyselne odpojil syna O. od pľúcnej ventilácie s následkom smrti, pretože dôkazy poukazujú na ďalšie pripojenie O. na pľúcnu ventiláciu aj s vykázanou činnosťou dýchania. Z uvedených dôvodov odvolací súd mal za to, že výpoveď obžalovaného z hlavného pojednávania je dôkazom, o ktorý možno opierať ustálenie skutkových zistení. S prihliadnutím na doposiaľ rozvedené odvolací súd uzavrel, že príčinou odpojenia od pľúcnej ventilácie bol kritický zdravotný stav O. a snaha obžalovaného pomôcť mu a zvládnuť situáciu bez lekárskej pomoci. V tomto smere preto aj došlo k úprave priebehu skutkového deja oproti skutkovým zisteniam

ustáleným konajúcim súdom, ktorých obsahom, ako na to poukázal aj prokurátor, bolo úmyselné zavinenie obžalovaného k následku.

Za dôležité považuje odvolací súd i to, že nebolo dokázané, aby obžalovaný v tom čase, kedy sa mal venovať O., vedome ignoroval (opakovane ho vypínal) alarm pľúcnej ventilácie, ktorý by signalizoval problém s tlakom, či objemom plynnej zmesi dodávanej O., keďže posledné potvrdenie alarmu je z 13:25 hod. (+ 10 min), kedy bol hlásený malý objem vzduchu prijímaného O. a až po ňom nasledujúci alarm zodpovedá času 15:04 (+ 10 min) hod., kedy mal byť prvý krát na dlhšie vypnutý, kedy aj signalizoval nízky tlak na čl. 670 list E1.

Napokon bez rozumných pochybností ani nebolo dokázané, aby bol zapnutý pulzný oxymeter, ktorý by meral saturáciu (okysličenie) vzduchu užívaného O..

Členovia V. S.. Z. H. a Bc. M. O. na hlavnom pojednávaní dňa 8.8.2016 totiž uviedli, že po odovzdaní O. do otcovej opatery dňa 26.9.2015 v čase okolo 11:55 hod., v byte všetky prístroje, vrátane pulzného oxymetra Nellcor N - 560 (meria hodnotu okysličenia krvi) a kyslíkového koncentrátora Respironics, EverFlo OP (vyrába kyslík), riadne zapojili a overili ich funkčnosť.

Toto ich tvrdenie spochybňuje skutočnosť, že zo záznamu z pamäte pulzného oxymetra Nellcor N - 560 na čl. 690-727 je zrejmé, že posledné kompletne aktívne meranie aktivity pacienta - hodnoty okysličenia krvi (SpO2), srdcovej frekvencie v úderoch za minútu (BPM), a aktuálnej pulznej frekvencie (PA) na čl. 711, teda aktuálneho okysličenia krvi pre potreby pridania kyslíka do vdychovaného vzduchu vďaka prostredníctvom ventilácie - bolo zaznamenané dňa 26.9.2015 o 11:20:16, pričom úplne posledné neúplné merania na čl. 715 len okysličenia krvi (SpO2) a to v hodnote 83% boli zaznamenané v čase o 11:25:44, napokon z čl. 724 je zrejmé, že od 11:44:32 sa s najväčšou pravdepodobnosťou zariadenie nepoužívalo. Toto zariadenie zaznamenávalo aktivitu za posledných 24 hod., pričom staré údaje automaticky nahrádzali údaje aktuálne.

Z uvedeného potom vyplýva odôvodnená pochybnosť, že od zapnutia pľúcnej ventilácie menovanými záchranármi v byte M. v čase 11:42:20 (+10 min) na čl. 673, táto síce zabezpečovala požadovaný objem dýchacej zmesi pre O., no je neoveriteľné, či táto zmes bola aj riadne okysličená na požadovanú hodnotu minimálne 90% (čo považoval MUDr. N. za hraničné), inak povedané, či skutočne bol zapojený aj kyslíkový koncentrátor, ktorý mal byť napojený na pľúcnu ventiláciu a vzduch vďaka do pľúc O. mal byť na požadovanú úroveň aj okysličený (saturovaný). Táto pochybnosť potom len potvrdzuje skutočnosť, že meranie saturácie bolo vypnuté aj v zázname parametrov pľúcnej ventilácie pre účely aktivovania alarmu na čl. 657 (s označením Max. - Min. Oxygen OFF).

Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodnom nebolo aktivované žiadne zariadenie, ktoré by kontrolovalo kvalitu okysličenia (saturácie) vzduchu užívaného O., ktoré by tiež svojou signalizáciou (alarmom) mohlo obžalovaného upozorniť na zhoršujúce sa dýchanie O..

Súčasne podľa odvolacieho súdu, pri dočasnej absencii starostlivosti obžalovaného o O. je potrebné prihliadať jednak na skutočnosť, že obžalovaný sa sám staral nielen o syna O. ale aj o mal. syna G. od 9.9.2015 z dôvodu, že manželka bola hospitalizovaná na psychiatrii, ako aj na ovplyvnenie alkoholom, čo odvolací súd vyhodnotil ako dôvody, pre ktoré obžalovaný nevenoval dostatočnú pozornosť nevyhnutnej starostlivosti o O..

V takomto stave únavy a ľahkého opojenia alkoholom, čo bolo zhodne ustálené oboma znalcami (MUDr. S. H. a doc. MUDr. JUDr. K. H., PhD.), obžalovaný podcenil vzniknutú situáciu, keď zistil, že syn O. má závažné problémy s dýchaním, a nesprávne na ňu reagoval, pretože nezavolať, tak ako to urobili aj v predchádzajúcich prípadoch s manželkou, či sám tri dni pred tým (keď bolo potrebné vymeniť kanylu), odbornú zdravotnícku pomoc, ale riešil vzniknutú situáciu sám, aj keď s tým najlepším úmyslom zachrániť syna O..

Takto ustálené skutočnosti potom dávali dostatočný podklad pre posúdenie miery zavinenia v konaní obžalovaného spôsobiť ustálený následok, a to aj z pohľadu odvolacích námietok krajského prokurátora, včítane námietok obhajoby.

Zavinenie, ako obligatórny znak subjektívnej stránky trestného činu, je vnútorný psychický vzťah páchatel'a k podstatným náležitostiam trestného činu. Vybudované je na vedomostnej (intelektuálnej)

a vôľovej zložke. Vedomostná zložka spočíva v páchatel'ovom vnímaní predmetov a javov jeho zmyslovými orgánmi a v jeho predstavách o týchto predmetoch a javoch. Vôľová zložka zahŕňa chcenie alebo uzrozenie, t. j. rozhodnutie konať určitým spôsobom so znalosťou podstaty veci. Podľa toho, či sú dané vedomostná a vôľová zložka, rozlišujeme zavinenie úmyselné a zavinenie z nedbanlivosti.

Úmyselné zavinenie je upravené v ust. § 15 Tr. zákona. Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a) chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom - priamy úmysel, alebo b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobiť, bol s tým uzrozený - nepriamy úmysel.

Zavinenie z nedbanlivosti je upravené v ust. § 16 Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel' a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí - vedomá nedbanlivosť, alebo b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol - nevedomá nedbanlivosť.

Nájsť jasnú hranicu medzi zavinením v podobe nepriameho úmyslu a vedomou nedbanlivosťou nie je vždy jednoduchou záležitosťou. Nepriamy úmysel sa totiž s vedomou nedbanlivosťou zhoduje vo vedomostnej zložke, ale oproti nepriamemu úmyslu u vedomej nedbanlivosťi chýba vôľová zložka vyjadrená uzrozením. Pokiaľ teda páchatel' koná v nepriamom úmysle, uzrozenie vyjadruje jeho aktívny vôľový vzťah k spôsobeniu následku, ktorý je relevantný pre trestné právo. Spôsobenie takého následku ale nie je jeho priamym cieľom ani jeho nevyhnutným prostriedkom, pretože páchatel' svojím zámerom sleduje cieľ iný, ktorý môže byť z hľadiska trestného práva cieľom relevantným, ale i nezávadným. Pritom je však vždy uzrozený s tým, že realizácia tohto cieľa predpokladá spôsobenie následku významného pre trestné právo. Na takéto uzrozenie sa potom usudzuje z toho, že páchatel' nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku, ktorý si páchatel' predstavoval ako možný.

Naopak vedomá nedbanlivosť je vybudovaná na vedomí možnosti vzniku následku, čo je schopnosť páchatel'a rozpoznať a zhodnotiť okolnosti, ktoré vytvárajú možné nebezpečenstvo pre záujem chránený Trestným zákonom. Pri vedomej nedbanlivosťi páchatel' vie, že môže spôsobiť následok trestného činu, ale bez primeraných dôvodov sa spolieha, že taký následok nespôsobí. Nechce ho spôsobiť, ani s ním nie je uzrozený. Spolieha na to, že ho nespôsobí, pričom nejde o spoliehanie na náhodu. Ak totiž páchatel' rozhodujúce skutočnosti nechce a nie je s nimi ani uzrozený, nemožno hovoriť o jeho vôli spáchať trestný čin.

Pri posudzovaní hraníc vedomej nedbanlivosti na strane jednej a nepriameho úmyslu na strane druhej je teda potrebné hodnotiť, či dôvody, pre ktoré páchatel' spolieha, že následok nespôsobí, majú charakter dostatočných dôvodov.

Ustálené skutkové okolnosti odvolacím súdom, za ktorých došlo k následku, poukazujú na vedomosť obžalovaného o tom, že pokiaľ syna O. bude odpájať od ventilácie a sám sa pokúšať obnoviť mu riadne dýchanie bez odbornej pomoci, môže nastať stav, ktorý zásadne ohrozí životné funkcie nebohého, pričom bez primeraných dôvodov (aj napriek predchádzajúcim skúsenostiam) sa spoliehal, že takýto stav nenastane, resp. ak nastane, že dokáže obnoviť dýchanie sám.

V tomto konaní obžalovaného z hľadiska miery zavinenia je obsiahnutá vedomosť, že pokiaľ tak bude konať, mohol by nastať predpokladaný následok, no súčasne zjavne absentuje vôľa tento následok dosiahnuť, čím je vymedzený rozdiel medzi úmyselným a nedbanlivostným zavinením, lebo pri zavinení z nedbanlivosti zložka vôle vo vzťahu k následku chýba.

Tento záver podporujú aj ďalšie dôkazy. Z výsluchov svedkov už bývalej manželky A. O., ich najbližších rodinných príslušníkov vyplynulo, že obžalovaný bol presvedčený, že syn musí žiť a spoločne s manželkou sa oňho aj príkladne starali, čo potvrdili ako ošetrujúci lekári, tak aj zdravotnícky personál v nemocnici. Uvedené potvrdzujú aj závery znaleckého dokazovania z odboru psychológie a psychiatrie, ktoré vylúčili rezignáciu obžalovaného na zdravotný stav nebohého, aj napriek ťažkým manželským

a rodinným pomerom obžalovaného. Už tieto skutočnosti popierajú záver o úmyselnom usmrtení nebohého obžalovaným.

Možno teda uzavrieť, že obžalovaný vedel, že svojím konaním, ak neprivolá odbornú lekársku pomoc a sám sa bude pokúšať obnoviť dýchanie nebohého, môže spôsobiť porušenie záujmu chráneného Trestným zákonom, avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že také porušenie nespôsobí, teda následok nenastane. To zodpovedá zavineniu vo forme vedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. a/ Tr. zákona.

Ustálený skutkový stav, okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu činu a miery zavinenia obžalovaného (vo forme vedomej nedbanlivosti), vylučujú potom tvrdenie krajského prokurátora, že ku kolapsu a duseniu O. došlo v dôsledku odpojenia dýchacích prístrojov o 15.04 hod., a teda dusenie bolo až následkom a nie príčinou manipulácie s kanylou, a tým bolo aj vylúčené, aby obžalovaný konal vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b/ Tr. zákona, čím by naplnil znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 odsek. 1 Tr. zákona.

Ani interpretácia vykonaných dôkazov obhajobou so záverom, že v konaní obžalovaného úplne absentovalo zavinenie, teda ani vo forme vedomej resp. nevedomej nedbanlivosti, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Obe verzie spochybňujúce nedbanlivostné konanie obžalovaného totiž vychádzajú z predpokladu (premisy) obhajoby, že v čase odpojenia O. od pomocnej pľúcnej ventilácie obžalovaným, tento zomieral, bol v komatóznom stave, lebo už minimálne hodinu nevykazoval samostatnú dýchaciu aktivitu.

Už prvá verzia neexistencie zavinenia, kedy obžalovaný nekonal vo forme vedomej nedbanlivosti, ale v omyle, lebo konal pod vplyvom nesprávneho poznania skutočnosti týkajúcej sa (absentujúcej) dýchacej aktivity O. M. o 15-tej hodine, je vyvrátená tým, že obžalovaný syna odpojil práve preto, lebo podľa neho v čase odpojenia ešte žil (modral, prevracal očami, nastupoval komatózny stav), a chcel mu pomôcť obnoviť (uvoľniť) dýchanie, čiže obžalovaný v čase odpojenia vedel o dýchacích problémoch syna O. a práve preto konal spôsobom vyššie ustáleným.

Uvedená argumentácia rovnako platí aj pre druhú verziu obhajoby o absencii zavinenia, obžalovaný totižto nekonal s vedomím, že O. stav je už nezvratný, ale naopak, ešte žil a preto sa ho snažil zachrániť. Napokon obhajoba neúplne interpretovala výpoveď znalca S. S. J. zo dňa 17. 6. 2016, ktorú si aj osvojila, pokiaľ mal pripustiť, že k duseniu - k poruche výmeny plynov - mohlo dôjsť až na úrovni alveolo-kapilárnej membrány, čo by práve zodpovedalo aj úplne absentujúcej spontánnej dýchacej aktivite O.. Menovaný znalec na uvedenom hlavnom pojednávaní však na doplňujúce otázky uviedol, že známky dusenia, či prebieha na úrovni alveolo-kapilárnej membrány, či na úrovni priedušiek nie je rozlíšiteľné, ale predovšetkým na takej úrovni dýchacej sústavy - konci priedušiek, kde dochádza k výmene krvných plynov - v pľúcnych mechúrikoch (alveolách) nebolo pri pitve zahlienenie lokalizované.

Práve pre tieto skutočnosti odvolací súd o opätovnom návrhu krajského prokurátora na vykonanie znaleckého dokazovania pre účely určenia, či nedošlo k duseniu až na úrovni alveolo-kapilárnej membrány, ani nerozhodoval, nie len pre jeho nedôvodnosť, ale aj preto, že o totožnom návrhu na hlavnom pojednávaní zamietavo rozhodol už konajúci súd.

Uvedené úvahy, ustálené skutkové okolnosti posudzovaného prípadu, vymedzená miera zavinenia obžalovaného vytvorili podľa odvolacieho súdu dôvodný záver, že obžalovaný svojím konaním vo forme vedomej nedbanlivosti zaviniť smrť O. M., čomu zodpovedá právna kvalifikácia skutku ako prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazaním na § 139 ods. 1 písm. c/, d/, f/ Tr. zákona.

Na základe doplneného dokazovania v odvolacom konaní výsluchom znalca a po prieskume hodnotenia zabezpečenej dôkaznej situácie konajúcim súdom odvolací súd vyvodil záver, že rozhodné skutkové okolnosti pre právnu kvalifikáciu skutku sa zjavne nepremietli do skutkovej vety výroku napadnutého rozsudku konajúceho súdu a bolo ich potrebné upraviť. Toto zistenie bolo dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku v celom rozsahu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. zákona, pritom odvolací súd rozhodol vo veci sám v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku, keďže skutkový stav bol doplnený

vykonaným dokazovaním v odvolacom konaní. V rámci výroku o vine upravil znenie skutkovej vety tak, aby zodpovedala výsledkom vykonaného dokazovania.

Po uznaní viny pristúpil odvolací súd k vyhodnoteniu skutočností rozhodných pre určenie druhu a výmery uloženého trestu obč. Z. M..

Rovnako ako konajúci súd aj súd odvolací pri rozhodnutí o treste považoval za rozhodné prihliadať na základné zásady a základné kritéria pre ukladanie trestov podľa § 34 ods. 1, 4 Tr. zákona, kde trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Súčasne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd má povinnosť prihliadnuť najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Spôsob spáchania posudzovaného činu obžalovaným už skôr vyčerpávajúcim spôsobom popísaným, ale hlavne jeho nezvratný následok, včítane zavinenia vo forme vedomej nedbanlivosti ako závažnejšej formy nedbanlivostného zavinenia, závažnosť posudzovaného činu nepochybne zvyšujú.

Rovnako ako konajúci súd aj odvolací súd zistil v danom prípade skutočnosti odôvodňujúce priznanie poľahčujúcej okolnosti obžalovanému podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona a teda, že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život.

Odvolací súd však súčasne prihliadal aj na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona, pretože v čase rozhodovania ukladal trest aj za ďalší trestný čin, nielen prerokovaný prečin. Okolnosť ohľadne ukladania súhrnného trestu bola zistená až v rámci odvolacieho konania, kedy sa odpisom registra trestov preukázalo, že obč. Z. M. bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. OT/150/2016 zo dňa 27.10.2016, ktorý bol doručený obžalovanému v ten istý deň, ktorý sa súčasne považuje za deň jeho vyhlásenia.

Označeným trestným rozkazom bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr., za čo mu bol uložený peňažný trest v sume 500,- eur, pričom v prípade úmyselného zmarenia jeho výkonu mu bol uložený aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov. Súčasne podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 (dvoch) rokov.

Po posúdení osoby obžalovaného, ktorý okrem označeného odsúdenia viedol doposiaľ riadny život, v práci bol hodnotený kladne, a jednoznačne kladne bol hodnotený aj spôsob jeho starostlivosti o rodinu, včítane podriadenia sa dozoru probačného a mediáčného úradníka, viedli odvolací súd k záveru o pozitívnej prognóze nápravy obžalovaného do budúcnosti.

Posúdiac potom všetky hodnotené kritéria v komplexe dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade prevážili kritériá zvyšujúce závažnosť činu, predovšetkým spôsobený následok, a preto mal zato, že uloženie trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom zabezpečí účel trestu.

Pri určení výmery trestu, keďže bol ustálený rovnomerný pomer príťažujúcich a poľahčujúcich okolností, odvolací súd musel v prvom rade zohľadniť v odvolacom konaní zistenú okolnosť, že prerokovaný skutok bol spáchaný skôr (26.9.2015), ako bolo vyhlásené (27.10.2016) odsudzujúce rozhodnutie v už označenej trestnej veci Okresného súdu Poprad sp. zn. OT/150/2016, čo zakladá dôvod na ukladanie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona a to podľa zásad upravených v ust. 41 ods. 1 Tr. zákona, podľa ktorých sa ukladá úhrnný trest.

Podľa uvedených zásad pri zbíhajúcej sa trestnej činnosti sa totižto trest ukladá podľa trestného činu najprísnejšie trestného, ktorým je v tomto prípade prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona, za ktorý zákon ustanovil možnosť uloženia trestu na 2 roky až 5 rokov, zatiaľ čo za prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona je možné uložiť trest až na 2 roky.

V danom prípade mal aj odvolací súd, rovnako ako súd konajúci za to, že sú splnené mimoriadne podmienky pre použitie zmierňovacieho ustanovenia pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestanej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona totiž, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

V posudzovanom prípade tak ako konajúci súd aj súd odvolací posúdil príkladnú starostlivosť obžalovaného a jeho manželky o syna O. z dôvodu závažného zdravotného postihnutia po dobu 22 rokov a tiež skutočnosť, že z objektívnych príčin bola namiesto v rámci starostlivosti o syna v kritickom čase u obžalovaného preukázateľná nielen fyzická, ale aj psychická únava, keďže sa sám staral nielen o syna O. ale aj o mal. syna G. a to od 9.9.2015 z dôvodu, že manželka bola hospitalizovaná na psychiatrii, ako okolnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, a v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona vyvodil záver, že trest uložený v zákonnej sadzbe od 2 rokov do 5 rokov by bol neprímerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Preto sa stotožnil s názorom konajúceho súdu, že uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov a 22 dní je v posudzovanom prípade trestom z hľadiska individuálnej ale aj generálnej prevencie trestom dostatočným.

Vzhľadom na to, že obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, pre jeho výkon bol obžalovaný podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne odvolací súd podľa pravidiel upravených v ust. § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Poprad sp. zn. OT/150/2016 zo dňa 27.10.2016, ktorým mu bol za prečin podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona uložený peňažný trest v sume 500, - eur, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili svoj podklad. Súčasne v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zákona opätovne podľa § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona uložil obžalovanému peňažný trest vo výmere 500,- (päťsto) eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil mu aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov. Rovnako podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona uložil aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 (dvoch) rokov.

V podstate z týchto dôvodov odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu obžalovaného, ako aj krajského prokurátora, a to spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.